

Op onze gezondheid. De noodzaak van een sterkere publieke gezondheidszorg.

↳ Kernboodschap

De volksgezondheid staat onder druk. Dit is een zorgelijke ontwikkeling. Om het tij te keren moeten we sociale determinanten van gezondheid centraal stellen in de zorg voor de volksgezondheid, ofwel publieke gezondheidszorg. Denk hierbij aan wonen, werk, inkomen, onderwijs en leefomgeving. Aandacht voor leefstijl en gedrag alleen is onvoldoende omdat dit vaak symptomen zijn van onderliggende maatschappelijke oorzaken.

Belangrijkste knelpunten in publieke gezondheidszorg

Bestuur

Betrokkenheid van ministeries als SZW, BZK en gemeentelijke beleidsterreinen bij publieke gezondheidszorg is onvoldoende. Doelstellingen zijn vaag en te veel gericht op de korte termijn. Monitoring van geboekte voortgang is versnipperd en onvoldoende breed en verantwoording is niet sluitend.

Mensen en middelen

Verschillen tussen GGD'en in mensen, middelen en slagkracht zijn groot. Er zijn tekorten aan professionals om reguliere taken uit te kunnen voeren. Dat leidt tot onvoldoende regie op het opleiden van voldoende professionals. De onafhankelijke adviesfunctie van GGD'en is onvoldoende geborgd en de kennisfunctie is als zodanig matig en gefragmenteerd.

Financiering

Er wordt weinig 'rechtstreeks' uitgegeven aan publieke gezondheidszorg. De middelen zijn veelal tijdelijk van aard en vormen een sluitpost van de gemeentelijke begroting. Beschikbaar rijksbudget voor gemeenten voor publieke gezondheidszorgtaken is ontoereikend.

Dienstverlening

Het is niet altijd duidelijk waarom bepaalde taken gedecentraliseerd zijn of aan bepaalde professionals of organisaties opgedragen zijn. GGD'en zijn in algemene zin niet zo goed zichtbaar en bereikbaar voor inwoners.

Raad ↙
Volksgezondheid
& Samenleving

↳ Aanbevelingen

1

Stel de verbetering van sociale gezondheidsdeterminanten centraal

Draag als kabinet uit dat publieke gezondheidszorg een kabinetsbrede inzet vraagt. Uitgangspunt moet zijn: "Health in and for all Policies".

2

Veranker wettelijke gezondheidsdoelen

Doorbreek de kortdurende vierjaarlijkse beleidscycli op landelijk en decentraal overheidsniveau.

3

Stel een regeringscommissaris voor de volksgezondheid aan

Geef deze regeringscommissaris de opdracht om samen met alle betrokkenen op landelijk, regionaal en lokaal niveau een 'deltaplan voor publieke gezondheid' op te stellen en een voorstel te maken voor de verankering van wettelijke gezondheidsdoelen.

4

Zorg voor structurele en toereikende aantallen mensen en middelen

Onderzoek of de geconstateerde verschillen tussen GGD'en in mensen en middelen te rechtvaardigen zijn. Investeer fors in de bemensing van GGD'en. Behoud en versterk de inbedding van GGD'en in gemeenten, maar borg de onafhankelijke adviesfunctie van GGD'en. Versterk de kennisinfrastructuur van de publieke gezondheidszorg door een intensievere samenwerking tussen GGD'en, Academische Werkplaatsen, UMC's en lectoraten van hogescholen. Draag zorg voor een stevige structurele financiering van gemeenten voor het uitvoeren van publieke gezondheidszorg (€ 1,7 miljard, 2% van de VWS-begroting).

Lees hier het advies 'Op onze gezondheid'